

FYLKESRÅDSSAK

Sak 278/16

Løpenr.: 45313/16

Saknr.: 15/6150-16

Ark.nr.: C60&30SAKSARKIV

Dato: 24.11.2016

Til: Fylkesrådet
Fra: Fylkesråd for helse, kultur og næring

REGIONAL BIBLIOTEKPLAN FOR TROMS 2017-2028 OFFENTLIG ETTERSYN OG HØRING

Innstilling:

...

Fylkesrådet sender høringsutkast for *Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028* og utkast til *Handlingsplan 2017-2020 for Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028* på offentlig ettersyn og høring i perioden 9. desember 2016 til 1. februar 2017.

...

...

Saksutredning:

Fylkesrådet vedtok 2. november 2015 at det skal utarbeides *Regional bibliotekplan for Troms 2016-2027*. Planprogrammet ble vedtatt 2. juni 2016. Planen kan først behandles i mars 2017 og virkeperioden er derfor endret til 2017-2028. Handlingsplanen skal vurderes årlig. Eventuelle omorganiseringer og endringer underveis må tas hensyn til. Ny handlingsplan skal behandles politisk etter fire år.

I følge plan- og bygningsloven skal regional planmyndighet samarbeide med berørte offentlige myndigheter og organisasjoner. Det har vært lagt til rette for stor grad av involvering gjennom hele planprosessen og vært invitert til bred deltakelse fra kommunene, UIT Norges arktiske universitet og andre relevante parter.

Arbeidet startet opp med et fagseminar hvor alle parter ble invitert til å delta. Det ble gjennomført fire regionale høringsmøter for planprogrammet, for å drøfte utfordringer og hente innspill til planprogrammet og den videre planprosessen. Ei arbeidsgruppe med representanter for kommunene og fra UIT Norges arktiske universitet har sammen med fylkesbiblioteket utviklet planens retning og hovedsatsinger. Arbeidsgruppa har hatt tre samlinger våren 2016. Plandokumenter og dokumentasjon av prosess er gjort tilgjengelig på en digital plattform som alle involverte parter har kunnet følge gjennom skriveprosessen. Før planen ble sluttført ble det avholdt et innspillseminar for å informere og få tilbakemeldinger fra de viktigste samarbeidspartene om planens retning og satsinger.

Forslag til *Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028* legges nå frem for fylkesrådet før utsending til offentlig ettersyn og høring. Høringsfrist er minimum 6 uker. Det legges opp til at *Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028* skal behandles i fylkestinget i Troms i mars 2017.

Formål med *Regional bibliotekplan for Troms* er:

«... å sørge for et felles styringsverktøy som sikrer tjenester som er relevant for alle, tilstrekkelig kompetanse og hensiktsmessig samarbeid mellom fylkeskommunen og kommunene. Den regionale bibliotekplanen skal ta stilling til hvordan bibliotekene i Troms skal ivareta sin samfunnsrolle og hvordan fylkeskommunen og kommunene skal utvikle bibliotekene i fellesskap. Planen skal være samordnende, avklare felles retning og stimulere til aktivitet og samhandling gjennom felles tiltak. Planen skal fungere som et kvalitetssikrings- og evalueringsverktøy og gi forankring til å jobbe målrettet og rasjonelt. Den skal fungere som hjelp til bedre ressursutnyttelse og finne løsninger for å utløse nye midler til bibliotekene i Troms.»

Det overordnede målet for *Regional bibliotekplan for Troms* er gode og likeverdige bibliotek-tjenester og tilstrekkelig nærhet til tjenestene for alle innbyggere i Troms. Alle skal oppleve at det lokale folkebiblioteket tilbyr relevante og gode bibliotek-tjenester. Befolkningen skal møte personale som har kompetanse til å hjelpe dem videre og en virksomhet som er profesjonell i sin tjenesteutføring. Bibliotekplanen skal stimulere til økt kompetanse og bedre organisering og samhandling.

Arbeid med synliggjøring av folkebibliotekenes potensiale er viktig for å øke kunnskapen både hos bibliotekteiere og bibliotekbrukere. Folkebiblioteket har potensial til å være en viktig og tilstedeværende virksomhet i lokalsamfunnet gjennom sitt samfunnsoppdrag. Det krever tydelig prioritering, kompetanse og ressurser. Det må avklares hvordan bibliotekene i fellesskap kan løse utfordringene i Troms. Til dette trengs en plan som et felles styringsverktøy. Fra nasjonalt nivå er det store forventninger til de kommunale bibliotek-tjenestenes omfang og kvalitet. Den foreliggende bibliotekplanen formulerer konkrete forventninger til nivået på bibliotek-tjenestene kommunene tilbyr. Planen skal bidra til et løft for alle folkebibliotekene og en kvalitetsheving av hele virksomheten, slik at man sikrer bibliotek-tjenester for alle i tråd med norsk lovgivning. Forutsetninga for et slikt løft er en standardheving i kommuner med mangelfulle tilbud, vilje til forpliktende samarbeid og at de større fagmiljøene, der Tromsø bibliotek har en spesiell rolle som samarbeidspart for fylkesbiblioteket, vil delta i fellesskapet.

Folkebibliotekene har et bredt samfunnsoppdrag. I tillegg til den opprinnelige idéen om opplysning og læring er bibliotekene kulturinstitusjoner med særlig ansvar for språk og litteratur. Siden 2014 er også oppgaven som sosial møteplass og demokratiarena lovhjemlet og det er blitt tydeligere at bibliotek kan være en viktig brikke i stedsutvikling. *Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028* omfatter overordnede perspektiver, strategier for samhandling, kompetanse og synliggjøring og strategier for de tre tjenestemrådene:

1. **Kunnskap og læring** – Folkebibliotekene som kunnskapsbærere og læringsarena for befolkningen gjennom hele livet.
2. **Litteratur og kultur** – Folkebibliotekene som selvstendig kulturarena, formidler av språklige og litterære uttrykk, målbærer av grunnleggende fellesverdier og vår nasjonale kulturarv.

3. **Lokal arena og møteplass** – Folkebibliotekene som sosial møteplass, samtale- og debattarena, integreringsarena og lokalsamfunnsaktør.

Den regionale planen skal følges opp av 4-årige handlingsplaner som skal utvikles i samråd med kommunene og andre samarbeidspartnere, blant annet Universitetsbiblioteket ved UIT Norges arktiske universitet. Handlingsplanene forankres i strategiene. Tiltakene skal gjennomføres ved hjelp av «utviklingspakker» med flere tilknyttede tiltak og aktiviteter. Under hvert tiltak eller aktivitet skal det angis tidsplan, ansvarsfordeling, samarbeidsparter og ressursbruk.

I handlingsplanens første periode er hovedsatsingene:

- Folkebibliotekene skal utvikles som kunnskapsaktør for sine lokalsamfunn. Dette forutsetter samarbeid mellom fylkesbibliotek, kommuner, UIT Norges arktiske universitet og andre utdanningstilbydere.
  - Dette arbeidet skal samtidig også være en pilot for å utvikle modeller for oppgavefordeling, samarbeidsavtaler og profesjonalitet.
- Biblioteklederne utvikles som kommunale og bibliotekfaglige ledere gjennom et lederutviklingsprogram.
- De nordnorske fylkesbibliotekene skal i samarbeid med folkebibliotekene følge opp den nordnorske litteraturstrategien som forventes vedtatt i 2017.
- Løpende virksomhet med litteratur- og kunnskapsformidling, integreringsarbeid og arenutvikling videreføres og stimuleres.
- Fylkesbibliotekets tjenester og utviklingsarbeid følger opp handlingsplanen.

Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028 bør behandles politisk i kommunene og legges til grunn for lokal bibliotekplanlegging og –utvikling. Dette kan redusere plangapet mellom fylkeskommunen og kommunene, lette samhandlingen og øke fokuset på felles utfordringer og muligheter.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Planen gjennomføres innenfor eksisterende budsjett.

Tromsø, 24.11.2016

Willy Ørnebakk
fylkesråd for helse, kultur og næring

Vedlegg:

Vedlegg:

1. *Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028*– Høringsutkast
2. *Handlingsplan 2017-2020* - Høringsutkast

...